

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΝΟΧΙΚΟ
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ: Ακριβές ηλεκτρονικό αντίγραφο, το οποίο θεωρήθηκε για τη νόμιμη απούλοποιημένη σήμανση και έκδοσή του, με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή. Αθήνα, 2024.04.18 09:09:32 EEST, Η Γραμματέας: GEORGIOS PARASYRIS

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ:738...../2024

ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

.....
ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές

Πρόεδρο Πρωτοδικών, Πρωτοδίκη,

Πρωτοδίκη-Εισηγήτη και τη Γραμματέα

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, στις 23 Φεβρουαρίου 2023, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΟΥ ΚΑΛΟΥΝΤΟΣ-ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ: Ηλία-Ισιδώρου του

..... με ΑΦΜ κατοίκου Ιεροσολύμων Ισραήλ (P.O. Box

....., ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξούσιου Δικηγόρου,

..... και κατέθεσε προτάσεις.

ΤΩΝ ΚΑΘ' ΩΝ Η ΚΛΗΣΗ-ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1) Δημήτριου Αλικάκου του

Γεωργίου, με ΑΦΜ, κατοίκου

..... ο οποίος παραστάθηκε με τον πληρεξούσιο Δικηγόρο, Αθανάσιο Αναγνωστόπουλο (ΑΜ ΔΣΑ: 24275) και κατέθεσε προτάσεις και 2) Ορέστη-

Ερρίκου Κολέτσου του κατοίκου Αθηνών

λόγω της επαγγελματικής του ιδιότητας, ως ιδιοκτήτη και εκδότη της εκδοτικής εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΚΚΡΕΜΕΣ», ο οποίος δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο και ως προς τον οποίο δηλώθηκε παραίτηση από το δικόγραφο.

Ο καλών-ενάγων άσκησε την από 18.7.2019 και με αριθμό κατάθεσης 70160/2180/1.8.2019 αγωγή, που συζητήθηκε κατά τη δικάσιμο της 15/4/2021 και εκδόθηκε η με αριθμό 2712/2021 απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, με την οποία διατάχθηκε ο χωρισμός των αιτήσεων, που σωρεύονται σε αυτή και που παραπέμφθηκαν, κατά τα εκεί αναλυτικώς εκτιθέμενα. Ήδη, με την από 28.1.2022 και με αριθμό κατάθεσης 9917/103/9.2.2022 κλήση του, ο καλών-ενάγων επανέφερε την υπό κρίση αγωγή, κατά το σκέλος της εκείνο, ως προς το οποίο, με την προαναφερόμενη απόφαση, κρίθηκε αρμόδιο το

Δικαστήριο αυτό, η οποία (αγωγή) προσδιορίστηκε προς συζήτηση στην παρούσα δικάσιμο.

ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ της υπόθεσης στο ακροατήριο, οι πληρεξούσιοι Δικηγόροι του καλούντος-ενάγοντος και του πρώτου καθ' ου η κλήση-εναγομένου ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και στις προτάσεις που κατέθεσαν.

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ**

I. Ο καλών- ενάγων άσκησε την από 18.7.2019 και με αριθμό κατάθεσης 70160/2180/1.8.2019 αγωγή, ζητώντας να γίνουν δεκτά όσα αναλυτικώς αναφέρονται σε αυτήν. Η αγωγή εισήχθη προς συζήτηση κατά την τακτική διαδικασία, συζητήθηκε στη δικάσιμο της 15/4/2021 και εκδόθηκε η με αριθμό 2712/2021 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία κρίθηκε ότι στην αγωγή απαραδέκτως σωρεύθηκαν αντικειμενικώς περισσότερες αιτήσεις του ενάγοντος κατά των εναγομένων και διατάχθηκε ο χωρισμός τους, κατά τα ειδικότερα εκτιθέμενα σε αυτήν. Ήδη, με την από 28.1.2022 και με αριθμό κατάθεσης 9917/103/9.2.2022 κλήση του, ο καλών-ενάγων επανέφερε προς συζήτηση το μέρος εκείνο της αγωγής του, ως προς το οποίο κρίθηκε αρμόδιο το Δικαστήριο αυτό, κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών. Επομένως, με την ένδικη κλήση, παραδεκτώς επαναφέρθηκε προς συζήτηση η υπό κρίση αγωγή, κατά τα ορισθέντα στη με αριθμό 2712/2021 απόφαση του Δικαστηρίου τούτου. Περαιτέρω, πριν από την έναρξη της συζήτησης της ουσίας της υπόθεσης, ο ενάγων, με δήλωση του πληρεξούσιου Δικηγόρου του, που καταχωρήθηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης, δήλωσε παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής, ως προς τον δεύτερο εναγόμενο, ως προς τον οποίο η υπό κρίση αγωγή πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν ασκήθηκε (άρθρα 294, 295 παρ. 1 και 297 ΚΠολΔ). Σημειώνεται ότι, ναι μεν κατά τη συζήτηση, μετά την οποία εκδόθηκε η με αριθμό 2712/2021 απόφαση, ο δεύτερος εναγόμενος είχε παρασταθεί, καταθέτοντας προτάσεις (όπως αναφέρεται στην απόφαση, χωρίς όμως να προσκομιστούν οι προτάσεις των διαδίκων), πλην όμως τούτο δεν αναιρεί την κρίση περί του παραδεκτού της παραίτησης, διότι η παρούσα συζήτηση είναι η πρώτη συζήτηση της υπόθεσης, κατ' άρθρον 281 ΚΠολΔ [βλ. Α. Πλεύρη σε Χ. Απαλαγάκη και Σ. Σταματόπουλο, Ο Νέος Κώδικας

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

.....
Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνεία κατ' άρθρο μετά τους Ν. 4842 & 4855/2021,
Τόμος 1^{ος}, 2022, άρθρο 281, αριθμ. 2, σελ. 1050, Μ. Μαργαρίτη και Α. Άντα,
Ερμηνεία Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Θεωρία-Νομολογία, Τόμος Ι, Έκδοση
2η, 2018, άρθρο 281, αριθμ. 2, σελ. 470, Κεραμεύς/ Κονδύλης/ Νίκας (-
Μακρίδου), ΚΠολΔ Ι (2000), άρθρο 281, αριθμ. 1 επ].

II. Κατ' άρθρον 57 εδάφ. α' ΑΚ, «όποιος προσβάλλεται παράνομα
στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή
και να μην επαναληφθεί στο μέλλον», ενώ, κατ' άρθρον 59 ΑΚ, το Δικαστήριο
με την απόφασή του, ύστερα από αίτηση αυτού που έχει προσβληθεί και
αφού λάβει υπόψη το είδος της προσβολής, μπορεί επιπλέον να καταδικάσει
τον υπαίτιο να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη αυτού, που έχει προσβληθεί. Η
ικανοποίηση συνίσταται σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα, ή σε
οιδηδήποτε επιβάλλεται από τις περιστάσεις. Προσβολή της προσωπικότητας
πραγματώνεται και με ποινικώς κολάσιμη πράξη, όπως εξύβριση, απλή ή
συκοφαντική δυσφήμιση, που προβλέπονται και τιμωρούνται κατ' άρθρα
361, 362 και 363 ΑΚ (βλ. ΑΠ 1533/2022 δημ. στην ιστοσελίδα του Άρειου
Πάγου). Κατ' άρθρον 14 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, «1. Καθένας μπορεί
να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους
στοχασμούς του, τηρώντας τους νόμους του Κράτους. 2. Ο τύπος είναι
ελεύθερος, η λογοκρισία και κάθε άλλο προληπτικό μέτρο απαγορεύονται». Ο
τύπος επιτελεί κοινωνικό λειτούργημα, ασκώντας καθήκοντα, τα οποία ο ίδιος
επιλέγει, βάσει της αποστολής του, που συνίσταται στην πληροφόρηση και τη
σύμπραξη για τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Ωστόσο, η ελευθερία του
τύπου δεν αποτελεί αυτοσκοπό, και συνακόλουθα δεν πρέπει να
συνεπάγεται, χωρίς άλλο, τη θυσία άλλων έννομων αγαθών, για τον λόγο δε
αυτών υπάγεται στον γενικό περιορισμό της τήρησης των νόμων του Κράτους,
οι οποίοι και αποτελούν το γενικό νομικό πλαίσιο, εντός του οποίου κινείται
και αναπτύσσεται ελευθέρως ο τύπος. Με νόμο, επομένως, μπορεί να
περιορισθεί η ελευθερία διάδοσης των στοχασμών και η αντίστοιχη ελευθερία
πληροφόρησης, αρκεί οι περιορισμοί αυτοί να είναι γενικής φύσης, να
αποτελούν μόνο κατασταλτικά μέτρα και να μη θίγουν τον πυρήνα του
δικαιώματος της ελευθερίας του τύπου. Επίσης, κατ' άρθρον 10 παρ. 1 της

Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (που κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974), «Παν πρόσωπο έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών άνευ επεμβάσεως των δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων». Το δικαίωμα όμως τούτο υπόκειται, κατ' άρθρον 10 παρ. 2 της ΕΣΔΑ (και 19 παρ. 3 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, που κυρώθηκε με τον ν. 2462/1997), σε περιορισμούς και κυρώσεις, που προβλέπονται από τον νόμο και αποσκοπούν, εκτός άλλων, στην προστασία της υπόληψης και των δικαιωμάτων τρίτων. Εξάλλου, κατ' άρθρον μόνο του ν. 1178/1981, περί αστικής ευθύνης του τύπου και άλλων τινών διατάξεων, «1. Ο ιδιοκτήτης παντός εντύπου υποχρεούται εις πλήρη αποζημίωσιν δια την παράνομον περιουσιακήν ζημίαν ως και εις χρηματικήν ικανοποίησιν δια την ηθικήν βλάβην, αι οποίαι υπαιτίως επροξενήθησαν δια δημοσιεύματος θίγοντος την τιμήν ή την υπόληψιν παντός ατόμου, έστω και αν η κατά το άρθρον 914 του ΑΚ υπαιτιότης, ή κατά το άρθρον 919 του ΑΚ πρόθεσις και ή κατά το άρθρον 920 του Α.Κ. γνώσις ή υπαίτιος άγνοια συντρέχη εις τον συντάκτην του δημοσιεύματος ή, εάν ούτος είναι άγνωστος, εις τον εκδότην ή τον διευθυντήν συντάξεως του εντύπου. 2. Για την κατά το άρθρο 932 του ΑΚ ανάλογη χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης του αδικηθέντος από κάποια από τις προβλεπόμενες στην προηγούμενη παράγραφο πράξεις το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη ιδίως: α) τις επιπτώσεις του δημοσιεύματος στον αδικηθέντα, καθώς και στο οικογενειακό, κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον του, β) το είδος, τη φύση, τη σπουδαιότητα, τη βαρύτητα και την απαξία των γεγονότων, πράξεων ή χαρακτηρισμών που του αποδόθηκαν με το δημοσίευμα, γ) το είδος της προσβολής, που υπέστη, δ) την ένταση του πταίσματος του εναγομένου, ε) τις συνθήκες τέλεσης της αδικοπραξίας, και στ) την κοινωνική και οικονομική κατάσταση των διαδίκων». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει σαφώς ότι αναφέρονται μόνον στην ευθύνη του ιδιοκτήτη του εντύπου, φυσικού ή νομικού προσώπου, και όχι στον συντάκτη του επιλήψιμου δημοσιεύματος ή τον εκδότη του εντύπου (αν αυτός δεν ταυτίζεται με τον ιδιοκτήτη) ή τον διευθυντή σύνταξης. Αυτό σημαίνει όχι ότι ο συντάκτης του επιλήψιμου δημοσιεύματος, ο εκδότης (αν δεν είναι και ιδιοκτήτης του

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

.....
εντύπου) ή ο διευθυντής σύνταξης παύουν να ευθύνονται προς
αποκατάσταση της περιορισιακής ζημίας ή της ηθικής βλάβης, που έχει
προκληθεί από επιλήψιμο δημοσίευμα, αλλά ότι η ευθύνη τους θεμελιώνεται
στις κοινές διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914, 919, 920 και 932 ΑΚ. Ο άδικος
χαρακτήρας των πράξεων της εξύβρισης και της απλής δυσφήμισης αίρεται
στην περίπτωση, που οι σχετικές εκδηλώσεις γίνονται για διαφύλαξη
δικαιώματος ή από άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον. Στο πλαίσιο της
προαναφερόμενης ελευθερίας του τύπου, τέτοιο δικαιολογημένο ενδιαφέρον
έχουν και τα πρόσωπα, τα οποία συνδέονται αμέσως με τη λειτουργία του,
για τη δημοσίευση ειδήσεων και γεγονότων, σχετιζόμενων με τη συμπεριφορά
προσώπων ή ομάδων προσώπων, που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο.
Εκ τούτου παρέπεται ότι τα –ως άνω συνδεόμενα με τον τύπο– πρόσωπα
μπορούν να προβαίνουν σε αντίστοιχη δημοσίευση για πληροφόρηση,
ενημέρωση και κατατόπιση του κοινού, ακόμη και με οξεία κριτική ή δυσμενείς
χαρακτηρισμούς σε βάρος των προαναφερόμενων προσώπων ή ομάδων,
όμως και στην περίπτωση αυτή, ο άδικος χαρακτήρας της εξυβριστικής ή
δυσφημιστικής εκδήλωσης δεν αίρεται και –συνεπώς– παραμένει η
παρανομία, ως ουσιαστικό στοιχείο της αδικοπραξίας, όταν η ανωτέρω
εκδήλωση αποτελεί συκοφαντική δυσφήμιση, ή όταν, από τον τρόπο και από
τις περιστάσεις που έγινε αυτή, προκύπτει σκοπός εξύβρισης, δηλαδή
σκοπός, που κατευθύνεται ειδικώς σε προσβολή της τιμής άλλου, με
αμφισβήτηση της ηθικής ή κοινωνικής αξίας του προσώπου του ή με
περιφρόνηση αυτού. Ειδικός σκοπός εξύβρισης υπάρχει στον τρόπο
εκδήλωσης της προσβλητικής συμπεριφοράς, όταν αυτός δεν ήταν
αντικειμενικώς αναγκαίος για τη δέουσα απόδοση του περιεχομένου της
σκέψης εκείνου, ο οποίος φέρεται ότι ενεργεί από δικαιολογημένο ενδιαφέρον
και μολονότι γνώριζε τούτο, χρησιμοποίησε τον τρόπο αυτόν για να
προσβάλει την τιμή άλλου (βλ. ΑΠ 1146/2022 δημ. στην ιστοσελίδα του
Άρειου Πάγου). Από το πλέγμα των ως άνω συνταγματικών διατάξεων,
αυτών της ΕΣΔΑ και των κοινών νόμων, ουδόλως συνάγεται ότι αποκλείεται
ευθύνη του ιδιοκτήτη του εντύπου ή του συντάκτη του δημοσιεύματος προς
αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη, σε περίπτωση

που σε δημοσίευμα ή τηλεοπτική εκπομπή παραλείπονται να αναφερθούν τα πραγματικά γεγονότα, που έλαβαν χώρα και από την αντίστοιχη παράλειψη προκαλείται η προσβολή της υπόληψης άλλου. Ο δημοσιογράφος οφείλει να εξακριβώνει, πριν από τη δημοσίευση, την αλήθεια όλων των δυσφημιστικών γεγονότων, χωρίς να μπορεί να θεωρηθεί, σε αντίθετη περίπτωση, ότι η παράδοση σε δημόσια ανυποληψία του δυσφημούμενου προσώπου τελεί σε αναλογία με την κοινωνική αποστολή του τύπου για ενημέρωση του κοινού, ή ότι αποτελεί αυτή το επιβεβλημένο μέσο άσκησης του έργου της ενημέρωσης, εάν συντρέχει δε τέτοια περίπτωση, τότε ο άδικος χαρακτήρας της πράξης του δημοσιογράφου δεν αίρεται (βλ. ΑΠ 813/2021 δημ. στην ιστοσελίδα του Άρειου Πάγου). Ειδικότερα, από το πλέγμα των προαναφερόμενων διατάξεων συνάγεται ότι, από τον –ενυπάρχοντα στη δημοσιογραφική δραστηριότητα– αυξημένο κίνδυνο προσβολής της προσωπικότητας λόγω της δημοσιότητας, που αποτελεί το πεδίο δράσης του τύπου, απορρέουν οι λεγόμενες συναλλακτικές υποχρεώσεις του τύπου, μεταξύ των οποίων η υποχρέωση σεβασμού της προσωπικότητας και το καθήκον αλήθειας, που επιβάλλει να προηγηθεί ο έλεγχος της αλήθειας των πληροφοριών και των ειδήσεων, ώστε το περιεχόμενο να συμπίπτει με την πραγματικότητα. Η μη τήρηση αυτών των συναλλακτικών υποχρεώσεων αποκλείει, στην περίπτωση της μετάδοσης αναληθούς είδησης, την ύπαρξη δικαιολογημένου ενδιαφέροντος του δημοσιογράφου προς ενημέρωση του κοινού, και για αυτό δεν τίθεται θέμα άρσης του παρανόμου της προσβολής κατ' άρθρον 367 ΠΚ (βλ. ΑΠ 1146/2022 ό.π., ΑΠ 813/2021 ό.π., ΑΠ 574/2019 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 632/2015 δημ. στην ιστοσελίδα του Άρειου Πάγου, ΑΠ 471/2013 δημ. στην ιστοσελίδα του Άρειου Πάγου). Κατ' ακριβολογία, σε περίπτωση ανακοίνωσης αναληθών γεγονότων, η παράλειψη τήρησης των παραπάνω υποχρεώσεων και αποφυγής της προσβολής της προσωπικότητας του άλλου σημαίνει ότι η συμπεριφορά είναι παράνομη, ενώ, το ότι ο δράστης μπορούσε, τηρώντας τις ίδιες υποχρεώσεις, να προβλέψει και να αποφύγει την προσβολή της προσωπικότητας του άλλου, σημαίνει ότι υπήρχε και υπαιτιότητά του. Δηλαδή, η ίδια συμπεριφορά πληροί ταυτοχρόνως το στοιχείο του παρανόμου και το στοιχείο της υπαιτιότητας (βλ. ΕφΑθ 7051/2020 ΤΝΠ Quallex, Καράκωστας Ιωάννης, Συναλλακτικές υποχρεώσεις του Τύπου και προσβολή της προσωπικότητας, ΕλλΔνη 1993. 1423 επ). Οι διατάξεις του ν. 1178/1981

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

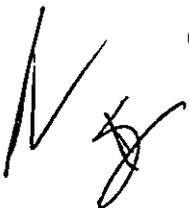
.....

εφαρμόζονται αναλόγως και επί προσβολών της προσωπικότητας, οι οποίες συντελούνται στο διαδίκτυο (internet) μέσω ηλεκτρονικών ιστοσελίδων (περιοδικών), που λειτουργούν ως διεθνές μέσο διακίνησης πληροφοριών, ενόψει του ότι για τις προσβολές αυτές δεν υπάρχει ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο, η δε πληροφόρηση μέσω του διαδικτύου είναι η εξέλιξη της ηλεκτρονικής πληροφόρησης μέσω του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η αντιμετώπισή τους δεν μπορεί να γίνει παρά μόνον με την αναλογική εφαρμογή της ήδη υπάρχουσας νομοθεσίας για τις προσβολές της προσωπικότητας μέσω του εντύπου (εφημερίδες, περιοδικά) ή του ηλεκτρονικού (τηλεόραση, ραδιόφωνο) τύπου, αφού και η ραγδαίως αναπτυσσομένη διαδικτυακή πληροφόρηση, που προσφέρεται από το internet σε πολυμεσική μορφή (multimedia), καθιστά τη χρήση αυτού (internet) εκτός από «ομιλητή» και «αποδέκτη» και κάνει το διαδίκτυο να προσομοιάζει με μια νέας μορφής τηλεόραση. Μάλιστα, η καταχώρηση σε μία ιστοσελίδα παρουσιάζει την ιδιομορφία, ότι, ενώ η δημοσίευση σε συγκεκριμένο φύλλο εφημερίδας ή περιοδικού ή η αναφορά σε συγκεκριμένη ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή προσβλητικής είδησης κ.λπ. γίνεται άπαξ, και δεν έχει διάρκεια, αντιθέτως η αντίστοιχη καταχώρηση σε μια ιστοσελίδα μπορεί να παραμείνει εκεί για απροσδιόριστο χρόνο, έχοντας διάρκεια, το μέγεθος της οποίας θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την επιδίκαση του ποσού προς αποκατάσταση της προκληθείσας ηθικής βλάβης (βλ. ΑΠ 1017/2022 δημ. στην ιστοσελίδα του Άρειου Πάγου, ΑΠ 1017/2020 δημ. στην ιστοσελίδα του Άρειου Πάγου). Η ανάλογη εφαρμογή του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου στις προσβολές μέσω διαδικτύου δεν είναι δυνατό να εμποδισθεί από το γεγονός ότι στο διαδίκτυο δεν υπάρχει η συνήθης ιεραρχική δομή οργάνωσης, που απαντάται στα παραδοσιακά έντυπα, δηλαδή δεν υπάρχει ιδιοκτήτης, εκδότης, διευθυντής, συντάκτης ούτε απαντώνται τα αντίστοιχα πρόσωπα, που προβλέπει ο ν. 1178/1981 για τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, διότι για να προσδοθεί σε ένα υλικό μέσο ο χαρακτηρισμός του ως μέσου ενημέρωσης δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη όλων των ανωτέρω προσώπων. Στην περίπτωση των ιστοσελίδων, υπάρχει ο κάτοχος- διαχειριστής, ο οποίος μπορεί να ταυτίζεται ή όχι με τον

συντάκτη ορισμένου δημοσιεύματος (βλ. ΑΠ 746/2023 δημ. στην ιστοσελίδα του Άρειου Πάγου).

III. Με την υπό κρίση αγωγή, ο ενάγων εκθέτει ότι είναι πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και ιερωμένος στην Ορθόδοξη Εκκλησία, στην οποία έχει αναλάβει εκκλησιαστικά αξιώματα. Ότι, ειδικότερα, από το έτος 2013, είναι Γέρων Σκευοφύλαξ του Πανάγιου Τάφου, Αρχιεπίσκοπος Ιεραπόλεως και Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας της Πατριαρχικής Σχολής Ιεροσολύμων. Ότι ο πρώτος εναγόμενος είναι δημοσιογράφος και ιδρυτικό μέλος της αστικής εταιρείας με την επωνυμία «Ellinika Hoaxes». Ότι τον Απρίλιο του 2018, ο πρώτος εναγόμενος ήλθε σε επαφή με τον Αρίσταρχο Περιστέρη, Αρχιεπίσκοπο Κωνσταντίνης Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και Γέροντα Αρχιγραμματέα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, προκειμένου να ενημερωθεί, ως πιστός και όχι ως δημοσιογράφος, για την αποστολή και την καθημερινότητα της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας. Ότι τον Ιούλιο του 2018, ο πρώτος εναγόμενος μετέβη στα Ιεροσόλυμα, όπου συναντήθηκε με τον Αρίσταρχο Περιστέρη, καθώς και με τον ενάγοντα. Ότι επακολούθησε επικοινωνία μεταξύ του ενάγοντος και του πρώτου εναγομένου, στο πλαίσιο της οποίας, ο πρώτος εναγόμενος ζήτησε πληροφορίες για το ζήτημα της αφής του Αγίου Φωτός, προβάλλοντας ενδιαφέρον προεχόντως ως πιστός, δευτερευόντως δε ως δημοσιογράφος. Ότι ο ενάγων εξέθεσε στον πρώτο εναγόμενο τις απόψεις του επί του θέματος, στο πλαίσιο ιδιωτικών συνομιλιών, χωρίς να συναινέσει στη δημοσιοποίηση του περιεχομένου των συνομιλιών. Ότι τις τελευταίες ημέρες της παραμονής του πρώτου εναγομένου στα Ιεροσόλυμα, αυτός επικοινωνήσε με τον ενάγοντα, ζήτησε δε να μαγνητοφωνηθεί η σχετική επικοινωνία, προς χρήση της σε μελλοντική του μελέτη. Ότι ο ενάγων συναίνεσε, καθορίζοντας, ωστόσο, ποια συγκεκριμένα μέρη της επικοινωνίας έπρεπε να παραμείνουν ιδιωτικά, χωρίς δυνατότητα δημοσιοποίησής τους. Ότι ο πρώτος εναγόμενος δημοσίευσε βιβλίο, με τον τίτλο «ΛΥΤΡΩΣΗ», στο οποίο πραγματεύεται το ζήτημα της αφής του Αγίου Φωτός. Ότι στο εν λόγω βιβλίο του, εμφάνισε, ως πηγή γνώσης και τεκμηρίωσης, την ανωτέρω επικοινωνία του με τον ενάγοντα. Ότι, ωστόσο, παραποίησε το περιεχόμενο της εν λόγω επικοινωνίας τους, συγκεκριμένα δε εν γνώσει του απέδωσε ανακριβώς τις απόψεις, που είχε εκφράσει ο ενάγων, αφού ισχυρίστηκε ότι ο

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

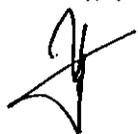

.....

τελευταίος υποστήριξε τις εσφαλμένες θέσεις του (πρώτου εναγομένου) περί δήθεν αναμμένου καντηλιού, κατά την αφή του Αγίου Φωτός και τον διαβεβαίωσε περί τούτου. Ότι, δηλαδή, ο πρώτος εναγόμενος, χρησιμοποιώντας και παραποιώντας τα λεγόμενα του ενάγοντος, διάρθρωσε, ως νοηματικό σύνολο, το ανωτέρω βιβλίο, όπου, αφενός παραποιήθηκαν οι απόψεις του ενάγοντος, αφετέρου, βάσει αυτών, προβλήθηκαν πραγματικοί ισχυρισμοί, που δύνανται να βλάψουν την τιμή και την υπόληψη του ενάγοντος. Ότι, με αυτόν τον τρόπο, ο πρώτος εναγόμενος παρουσίασε τον ενάγοντα ως άτομο, που δεν έχει σεβασμό στην ιστορία, στην αποστολή και στις απόψεις του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, όπου υπάγεται, απέδωσε σε αυτόν απόψεις, που δεν είναι δικές του, έβλαψε δε τη θέση και το κύρος του ενάγοντος εντός της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας και ενώπιον των πιστών. Ότι ο πρώτος εναγόμενος έπραξε τα ανωτέρω, αντιλαμβανόμενος ότι προέβαινε σε παραποίηση των λεγομένων του ενάγοντος και τελώντας εν γνώσει του ψεύδους των ισχυρισμών του. Ότι ο πρώτος εναγόμενος δεν έπραξε τα ανωτέρω μόνο μέσω του βιβλίου του, αλλά ότι, επιπλέον, προέβη στη δημοσιοποίηση βίντεο στον ιστότοπο «youtube», όπου μάλιστα ο ενάγων εμφανίστηκε δυσμενώς, λόγω προβλήματος οδοντιατρικής φύσης, που τότε αντιμετώπιζε, ενώ, με τη δημοσιοποίηση συγκεκριμένου μόνον μέρους του συνολικού βίντεο, παραποιήθηκαν οι απόψεις του ενάγοντος. Ότι, περαιτέρω, προέβη σε αντίστοιχου περιεχομένου αναρτήσεις στον λογαριασμό του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», συγκεκριμένα δε στις αναρτήσεις, με ημερομηνίες 14.3.2019, 15.3.2019, 16.3.2019, 19.3.2019, 25.3.2019, 27.3.2019, 30.3.2019, 12.4.2019, 13.4.2019, 20.4.2019, 27.4.2019, 30.4.2019 και 15.5.2019. Ότι από τις ένδικες συμπεριφορές του πρώτου εναγομένου, συγκεκριμένα δε από τη δημοσιοποίηση βίντεο στον ιστότοπο «youtube» και τις ανωτέρω αναρτήσεις στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», ο ενάγων υπέστη προσβολή στην προσωπικότητά του, δικαιούμενος, για τον λόγο αυτόν, χρηματικής ικανοποίησης, ποσού 40.000,00 ευρώ. Ότι, εξάλλου, ο πρώτος εναγόμενος παραβίασε το απόρρητο της επικοινωνίας σε βάρος του ενάγοντος, περαιτέρω δε επεξεργάστηκε παρανόμως προσωπικά δεδομένα του τελευταίου, αναφερόμενος στο όνομά του και στις δήθεν

απόψεις του, καθώς και χρησιμοποιώντας φωτογραφικές απεικονίσεις του, χωρίς τη συγκατάθεσή του. Με βάση αυτό το ιστορικό, κατόπιν παραδεκτού περιορισμού (ποσοτικού και ποιοτικού, από καταψηφιστικό σε έντοκο αναγνωριστικό), με δήλωση του πληρεξούσιου Δικηγόρου του, που καταχωρήθηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά και περιέχεται στις προτάσεις του (άρθρα 223 και 295 παρ. 1β' ΚΠολΔ, βλ. ΑΠ 886/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 291/2015 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), ο ενάγων ζητεί: (α) να αναγνωριστεί ότι ο πρώτος εναγόμενος οφείλει να του καταβάλει το ποσό των 40.000,00 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, από την προσβολή στην προσωπικότητά του με συκοφαντική δυσφήμιση, με τις ως άνω δημοσιεύσεις στον ιστότοπο «youtube» και στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», νομιμοτόκως από την επομένη από την επίδοση της αγωγής και μέχρι την πλήρη εξόφληση, (β) να υποχρεωθεί ο πρώτος εναγόμενος να άρει τη προσβολή στην προσωπικότητα του ενάγοντος, αφαιρώντας αφενός το βίντεο από τον ιστότοπο «youtube», αφετέρου τους συνδέσμους προς το βίντεο από τον λογαριασμό του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», με απαγγελία χρηματικής ποινής ποσού 600,00 ευρώ και προσωπικής κράτησης διάρκειας ενός (1) μήνα για κάθε ημέρα συνέχισης της προσβολής της προσωπικότητας του ενάγοντος, (γ) να υποχρεωθεί ο πρώτος εναγόμενος να παραλείπει στο μέλλον να προσβάλλει την προσωπικότητα του ενάγοντος με δημοσιεύματα περιεχομένου ανάλογου με τις ανωτέρω δημοσιεύσεις στο διαδίκτυο, με απειλή χρηματικής ποινής ποσού 5.000,00 ευρώ για έκαστη νέα προσβολή, (δ) να υποχρεωθεί ο πρώτος εναγόμενος να αποκαταστήσει την προσβολή στην προσωπικότητα του ενάγοντος από τις ανωτέρω δημοσιεύσεις στο διαδίκτυο, δημοσιεύοντας σε πανελλαδικής κυκλοφορίας εφημερίδα, στο διαδίκτυο, στους λογαριασμούς του σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στην ιστοσελίδα «Ellinika Hoaxes», ιδιοκτησίας του, αποκαταστατικό κείμενο, όπου θα δηλώνει ότι οι ανωτέρω ισχυρισμοί του ήταν ψευδείς, ότι δεν είχε οποιαδήποτε συγκατάθεση του ενάγοντος για δημοσιοποίηση διαλόγου μαζί του ή εικόνας του, καθώς και ότι το δημοσιευθέν υλικό αποτελεί προϊόν υποκλοπής εκ μέρους του (πρώτου εναγομένου) και (ε) να υποχρεωθεί ο πρώτος εναγόμενος να προβεί σε δημοσίευση της παρούσας απόφασης, με απαγγελία χρηματικής ποινής ποσού 5.000,00 ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης. Ζητεί, τέλος, να

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

κηρυχθεί η παρούσα προσωρινώς εκτελεστή και να καταδικαστεί ο πρώτος εναγόμενος στα δικαστικά του έξοδα. Σημειώνεται ότι στην αγωγή περιέχονταν και αιτήματα επιδίκασης: (i) χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης του ενάγοντος, εξαιτίας προσβολής της προσωπικότητάς του με συκοφαντική δυσφήμιση μέσω του βιβλίου του πρώτου εναγομένου, με εκδότη τον δεύτερο εναγόμενο, (ii) χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης του ενάγοντος, εξαιτίας της σε βάρος του τέλεσης της αδικοπραξίας της παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών και (iii) χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης του ενάγοντος, εξαιτίας παράνομης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων του. Με την υπ' αριθμ. 2712/2021 απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, που αντιστοίχως είναι οριστική (βλ. ΑΠ 631/2006 ΧρΙΔ 2006. 719), διατάχθηκε ο χωρισμός και η παραπομπή, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, των αμέσως προαναφερόμενων (με στοιχεία i, ii και iii) αιτημάτων, που, επομένως, δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας δίκης. Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι, από τα ανωτέρω αιτήματα, που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας δίκης, τα (με στοιχεία α', γ', δ' και ε') αιτήματα επιδίκασης χρηματικής ικανοποίησης, παράλειψης της προσβολής στο μέλλον, καθώς και αποκατάστασης της προσβολής με αποκαταστατικό δημοσίευμα και με δημοσίευση τους παρούσας, στρέφονταν (και) κατά του δεύτερου εναγομένου, ως προς τον οποίο, ωστόσο, δηλώθηκε παραίτηση από το δικόγραφο, κατά τα προεκτιθέμενα. Με το ως άνω περιεχόμενο και αιτήματα, η αγωγή παραδεκτώς εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, που είναι αρμόδιο καθ' ύλην και κατά τόπον (άρθρα 18 και 22 ΚΠολΔ), κατά την προκείμενη ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρο 614 αριθμ. 7 ΚΠολΔ), ενώ πριν από την άσκηση της ένδικης αγωγής, ο ενάγων κοινοποίησε στον πρώτο εναγόμενο εξώδικη δήλωση, που φέρει το εκ του νόμου απαιτούμενο περιεχόμενο. Η αγωγή είναι ορισμένη και νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 914, 932 και 346 ΑΚ, 363 ΠΚ, 70, 907, 908, 946, 947 και 176 ΚΠολΔ. Σημειώνεται ότι με το (με στοιχείο ε') αίτημα για δημοσίευση της παρούσας απόφασης, όπου δεν προσδιορίζεται το μέσο δημοσίευσης (ήτοι η ιστοσελίδα, όπου έλαβαν χώρα τα ένδικα

δημοσιεύματα), δεν ασκείται αξίωση κατ' άρθρο μόνο του ν. 1178/1981, αλλά αυτοτελής αξίωση για άρση της προσβολής στην προσωπικότητα του ενάγοντος από τα δημοσιεύματα, κατ' άρθρο 57 ΑΚ. Ωστόσο, μη νόμιμο και απορριπτέο είναι το παρεπόμενο αίτημα κήρυξης προσωρινής εκτελεστότητας αφενός ως προς το (με στοιχείο α) αίτημα αναγνώρισης της υποχρέωσης του πρώτου εναγομένου να καταβάλει στον ενάγοντα χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης [βλ. Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Μάζης), ΚΠολΔ², άρθρ. 907 αριθμ. 7, Μ. Μαργαρίτη, Α. Μαργαρίτη, Ερμηνεία Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Θεωρία-Νομολογία, Τόμος ΙΙ, Έκδοση 2η, 2018, άρθρο 907, αριθμ. 2, σελ. 472], αφετέρου ως προς το αίτημα απαγγελίας προσωπικής κράτησης, σε σχέση με το ως άνω (με στοιχείο β) αίτημα άρσης της προσβολής με αφαίρεση του βίντεο και των συνδέσμων προς αυτό [βλ. Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κιουππίδου-Στρατουδάκη), ΚΠολΔ², άρθρ. 946, αριθμ. 6]. Κατά το μέρος, που εισάγεται ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου και κρίθηκε νόμιμη, η αγωγή πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω, ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

IV. Ο πρώτος εναγόμενος, με δήλωση του πληρεξούσιου Δικηγόρου του, που καταχωρήθηκε στα ταυτάρια με την παρούσα πρακτικά, αναλύεται δε στις προτάσεις του, εκθέτει ότι με τις ένδικες δημοσιεύσεις δεν παραποίησε τα λεγόμενα του ενάγοντος, ουδόλως απέδωσε σε αυτόν θέσεις, που εκείνος δεν υποστήριξε και δεν αναφέρθηκε στον ενάγοντα κατά τρόπο προσβλητικό. Ότι, δηλαδή, άπαντες οι ισχυρισμοί του είναι αληθείς, με αποτέλεσμα να μην στοιχειοθετείται δυσφήμιση, ούτε συκοφαντική, ούτε απλή. Ο ισχυρισμός αυτός, σε σχέση με την αγωγική βάση της συκοφαντικής δυσφήμισης, είναι αιτιολογημένη άρνηση της αγωγής, ενώ σε σχέση με την βάση της απλής δυσφήμισης είναι ορισμένος και νόμιμος, κατ' άρθρο 366 ΠΚ, συνιστά ένσταση, πρέπει δε να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική του βασιμότητα. Ακόμα, ο πρώτος εναγόμενος εκθέτει ότι, σε κάθε περίπτωση, οι όποιες δημοσιεύσεις έγιναν κατόπιν προσήκουσας δημοσιογραφικής έρευνας, όχι κατά παράβαση του καθήκοντος επιμελούς έρευνας και αλήθειας, στο πλαίσιο έρευνας σε ζήτημα δημόσιου ενδιαφέροντος, χωρίς πρόθεση προσβολής της τιμής και της υπόληψης του ενάγοντος, με τήρηση του αναγκαίου μέτρου. Ο ισχυρισμός αυτός είναι ορισμένος και νόμιμος, κατ' άρθρον 367 ΠΚ, συνιστά ένσταση δικαιολογημένου

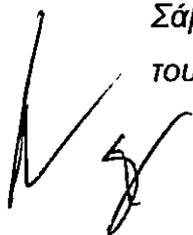
.....
(δημοσιογραφικού) ενδιαφέροντος, πρέπει δε να ερευνηθεί ως προς την
ουσιαστική του βασιμότητα.

V. Ο ενάγων, καθ' υποφοράν με την αγωγή του, αλλά και με τις
προτάσεις του, προβάλλει ότι οι ένδικες δημοσιεύσεις έγιναν καθ' υπέρβαση
του αναγκαίου μέτρου, με σκοπό την προσβολής της τιμής του, ήτοι με ειδικό
σκοπό εξύβρισης. Ο ισχυρισμός αυτός, που κατατείνει στην αντίκρουση των
ως άνω ενστάσεων, που προέβαλε ο πρώτος εναγόμενος, είναι ορισμένος και
νόμιμος, κατ' άρθρον 367 παρ. 2 περ. β ΠΚ, συνιστά αντένσταση, πρέπει δε
να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική του βασιμότητα.

VI. Από τη με αριθμό 693/6.12.2019 ένορκη βεβαίωση του
Αρχιεπισκόπου Ασκάλωνος Νικηφόρου, κατά κόσμον Νικόλαου Μπαλατζή
του Ανδρέα, ενώπιον της Συμβολαιογράφου Αθηνών, Σπυριδούλας Ζάχου,
που λήφθηκε με επιμέλεια του πρώτου εναγομένου και κατόπιν νόμιμης
κλήσης του ενάγοντος (βλ. την από 2.12.2019 εξώδικη δήλωση-κλήση του
πρώτου εναγομένου προς τον ενάγοντα, καθώς και τη με αριθμό
6090/3.12.2019 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας στο Εφετείο
Θεσσαλονίκης, Γεωργίας Δρικούδη), καθώς και από τα έγγραφα, που μετ'
επικλήσεως προσκομίζουν οι διάδικοι, μεταξύ των οποίων και βιντεοληπτική
απεικόνιση της συνέντευξης του ενάγοντος από τον πρώτο εναγόμενο (σχετ.
βλ. ΑΠ 846/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), που παραδεκτώς κατ' άρθρον 25 παρ. 1
περ. γ ν. 4624/2019 προσκομίζεται, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη (α) τα
ξενόγλωσσα έγγραφα, που προσκομίστηκαν χωρίς νόμιμη μετάφραση (βλ.
ΑΠ 1693/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), (β) η με αριθμό 1701/25.11.2019 ένορκη
βεβαίωση του Αρχιεπισκόπου Μαδάβων Αριστόβουλου, κατά κόσμον
Αριστόβουλου- Στέλιου Κυριαζή, ενώπιον του Γενικού Προξένου της Ελλάδος
στα Ιεροσόλυμα, διότι λήφθηκε με επιμέλεια του ενάγοντος, απουσία του
πρώτου εναγομένου και χωρίς νόμιμη κλήση του, καθόσον στην
προσκομιζόμενη, από 15.11.2019 εξώδικη δήλωση-κλήση του ενάγοντος
προς τον πρώτο εναγόμενο, αναφέρεται ως χρόνος λήψης της βεβαίωσης, η
25η.11.2019 με ώρα 10:30 π.μ., πλην όμως η βεβαίωση λήφθηκε στην
25.11.2019 και ώρα 10.00 π.μ., ήτοι μισή ώρα νωρίτερα του ορισθέντος
χρόνου, (γ) η με αριθμό 1702/25.11.2019 ένορκη βεβαίωση του Αρχιμανδρίτη

Π. Ματθαίου, κατά κόσμον Μιχάλη Σιώπη του Παναγιώτη, ενώπιον του Γενικού Προξένου της Ελλάδος στα Ιεροσόλυμα, διότι λήφθηκε με επιμέλεια του ενάγοντος, απουσία του πρώτου εναγομένου και χωρίς νόμιμη κλήση του καθόσον στην προσκομιζόμενη, από 15.11.2019 εξώδικη δήλωση-κλήση του ενάγοντος προς τον πρώτο εναγόμενο, ουδόλως αναφέρεται ότι θα εξεταστεί ο προαναφερόμενος ενόρκως βεβαιών και (δ) η με αριθμό 1703/6.12.2019 ένορκη βεβαίωση του Αρχιεπίσκοπου Γεράσων κ. Θεοφάνη, κατά κόσμο Θεοφάνη Χασαπάκη του Ιακώβου, ενώπιον του Γενικού Προξένου της Ελλάδος στα Ιεροσόλυμα, διότι λήφθηκε με επιμέλεια του πρώτου εναγομένου, απουσία του ενάγοντος και χωρίς νόμιμη κλήση του, καθόσον στην προσκομιζόμενη, από 2.12.2019 εξώδικη δήλωση-κλήση του πρώτου εναγομένου προς τον ενάγοντα, αναφέρεται, ως χρόνος λήψης της βεβαίωσης, η 6η.12.2019 με ώρα 12:00 π.μ., πλην όμως η βεβαίωση λήφθηκε στην 6.12.2019 και ώρα 14:00 μ.μ., ήτοι δύο (2) ώρες αργότερα του ορισθέντος χρόνου, χωρίς να εκτίθεται η αιτία της χρονικής αυτής απόκλισης, που κρίνεται ουσιώδης, αποδείχτηκαν κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων είναι ιερωμένος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, μέλος της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας, ενώ, από το έτος 2013, είναι Γέρων Σκευοφύλαξ του Πανάγιου Τάφου, Αρχιεπίσκοπος Ιεραπόλεως και Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας της Πατριαρχικής Σχολής Ιεροσολύμων, όπως συνομολογήθηκε. Ο πρώτος εναγόμενος είναι δημοσιογράφος και ιδρυτικό μέλος της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με την επωνυμία «ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΗΟΑΧΕΣ», που ιδρύθηκε το έτος 2018. Το έτος 2018, ο πρώτος εναγόμενος ξεκίνησε δημοσιογραφική έρευνα σχετικά με το ζήτημα της αφής του Αγίου Φωτός. Κατά το εν λόγω χρονικό σημείο, είχε εκδηλωθεί διαφωνία σχετικά με το εν λόγω ζήτημα. Ειδικότερα, ο Αρχιεπίσκοπος Ασκάλωνος Νικηφόρος, στην από 5.5.2018 επιστολή του, που προσκόμισε ο πρώτος εναγόμενος και δεν αμφισβητεί ο ενάγων, εξέθετε, μεταξύ άλλων: «(...) Επίσης είναι κωμικό να ισχυριζόμαστε ότι, ούτε λίγο, ούτε πολύ, ουσιαστικά κάναμε συμφωνία (ή ότι μας υποσχέθηκε ο Θεός) ότι κάθε Μέγα Σάββατο, στις δύο το μεσημέρι θα μας στέλνει το Άγιο Φως, ιδιαίτερα σε μας τους Αγιοταφίτες και τον Πατριάρχη που εκλέγουμε εμείς! (...) Το Άγιο Φως

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

8^ο φύλλο της με αριθμό738...../2024 απόφασης του
Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Ενοχικό-Ειδική Διαδικασία
Περιουσιακών Διαφορών)

.....
είναι άγιο επειδή το παίρνουμε από τον Πανάγιο Τάφο και όχι επειδή
κατεβαίνει από τον Ουρανό, ή ανάβει το βαμβάκι πάνω στον Πανάγιο Τάφο.
Τελεία και Παύλα. Επειδή τα γεγονότα αυτά αποτελούν μία παραποίηση της
αλήθειας σχετικά με το Άγιο Φως αλλά και προσβολή της Χριστιανικής
αλήθειας και Πίστewς (...). Στο πλαίσιο αυτό, ο πρώτος εναγόμενος ήλθε σε
επικοινωνία με ιερωμένους, όπως ο Πατριάρχης Θεόφιλος, ο Αρχιεπίσκοπος
Κωνσταντίνης Αρίσταρχος, ο Μητροπολίτης Πέτρας Κορνήλιος, καθώς και ο
Αρχιεπίσκοπος Γεράσων Θεοφάνης, όπως συνομολογήθηκε. Εξάλλου, το ότι
ο πρώτος εναγόμενος ήλθε σε επικοινωνία με έτερους ιερωμένους
αποδείχτηκε και από τις αναφορές στην κατωτέρω μνημονευόμενη
συνέντευξη, που έλαβε από τον ενάγοντα. Κατά την ανωτέρω επικοινωνία
του με τον Αρχιεπίσκοπο Ασκάλωνος Νικηφόρο, ο πρώτος εναγόμενος τού
γνωστοποίησε τη δημοσιογραφική του ιδιότητα, ζήτησε από αυτόν να
καταγράψει τη μεταξύ τους συνομιλία, ενημέρωσε δε αυτόν ότι με τον ίδιο
τρόπο (βιντεοληπτική και φωτογραφική απεικόνιση) είχε λάβει συνεντεύξεις
και από έτερους ιερωμένους του Πατριαρχείου για τον τρόπο αφής του Αγίου
Φωτός. Ο Αρχιεπίσκοπος Ασκάλωνος Νικηφόρος συναίνεσε στην καταγραφή
της συνομιλίας τους, εξέφρασε δε στον πρώτο εναγόμενο τις απόψεις του για
το ανωτέρω ζήτημα. Ειδικότερα, υποστήριξε ότι δεν υφίσταται «θαύμα του
Αγίου Φωτός», υπό την έννοια ότι η φλόγα κατέρχεται ως εκ θαύματος στον
Πανάγιο Τάφο, αλλά ο Σκευοφύλαξ ανάβει ο ίδιος την ακοίμητη κανδήλα (με
αναπήρα ή σπύρτα) και την αφήνει αναμμένη (βλ. την ως άνω ένορκη
βεβαίωση του Αρχιεπισκόπου Ασκάλωνος Νικηφόρου). Περαιτέρω, ο πρώτος
εναγόμενος ήλθε σε επαφή και με τον ενάγοντα. Στις αρχές του Νοεμβρίου
του 2018, του ζήτησε φωτογραφίες του, τις οποίες ο ενάγων του απέστειλε με
μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στις 16.11.2018. Ακολούθως, ο πρώτος
εναγόμενος έλαβε συνέντευξη από τον ενάγοντα, στις 26.11.2018. Κατά τη
συνέντευξη, ο πρώτος εναγόμενος και ο ενάγων καθόντουσαν σε τραπέζι
πλησίον ξύλινης θύρας, συγκεκριμένα δε ο ενάγων μεταξύ της ξύλινης θύρας
και του τραπεζιού, ενώ ο πρώτος εναγόμενος στην πλευρά του τραπεζιού
προς τα αριστερά του ενάγοντος (ήτοι από την πλευρά του αριστερού χεριού
του ενάγοντος). Επί του τραπεζιού, δεξιά του ενάγοντος, είχε τοποθετηθεί

συσκευή βιντεοληπτικής απεικόνισης, ενώ έμπροσθεν του ενάγοντος, είχε τοποθετηθεί συσκευή καταγραφής ήχου, όπως προκύπτει από τη συσχέτιση της βιντεοληπτικής απεικόνισης και των προσκομιζόμενων φωτογραφιών. Απέναντι από τον ενάγοντα τοποθετήθηκε έτερη συσκευή καταγραφής εικόνας, όπως αποδείχτηκε από την προσκομιζόμενη βιντεοληπτική απεικόνιση. Ο ενάγων αντιλαμβανόταν ότι η συνομιλία καταγραφόταν βιντεοληπτικά και ηχογραφείτο, αφού ήταν ορατές σε αυτόν οι προαναφερόμενες συσκευές καταγραφής. Αυτό επιβεβαιώνεται εκ του ότι, στην προσκομιζόμενη βιντεοληπτική απεικόνιση, στο χρονικό σημείο 10:52-10:53, ο ενάγων, σε ερώτηση του πρώτου εναγομένου, αποκρίθηκε «να το πούμε στην κάμερα;». Το πλαίσιο της εν λόγω συνέντευξης, μεταξύ του δημοσιογράφου-ερωτώντος-πρώτου εναγομένου και του ερωτώμενου-ενάγοντος διαμείφθηκαν, μεταξύ άλλων, ως προς την είσοδο του ενάγοντος στον Πανάγιο Τάφο και την αφή του Αγίου Φωτός, τα ακόλουθα: «Πρώτος εναγόμενος: Πόση ώρα μένετε μέσα; Ενάγων: Μέσα αφήνω την καντήλα, το πολύ ένα λεπτό. Πρώτος εναγόμενος: Ένα λεπτό περίπου. Και; Αφήνετε την καντήλα, και τι κάνετε; Ενάγων: (χαμογελάει) Να το πούμε στην κάμερα; (δείχνει προς την κάμερα). Πρώτος εναγόμενος: Να το πούμε, να το πούμε, να το πούμε, γιατί να μην το πούμε; Ενάγων: Δεν ξέρω αν είναι σωστό τώρα. Η μαρτυρία. Πρώτος εναγόμενος: Είναι ιστορική μαρτυρία. Είναι ιστορική μαρτυρία και είναι η αλήθεια. Δεν είναι ιστορική μόνο, είναι η αλήθεια. Ενάγων: Κοιτάξτε τώρα το θέμα. Επειδή φέρω μία υπεύθυνη θέση τώρα στο Ναό, δεν θα ήθελα να θίξω τώρα το θρησκευτικό συναίσθημα. Αύριο μεθαύριο θα βγει κάποιος και θα πει εντάξει... Πρώτος εναγόμενος: Λέτε η αλήθεια θίγει τελικά ή ανυψώνει το θρησκευτικό συναίσθημα; Ενάγων: Δεν θίγει, ανυψώνει, αλλά αυτή τη στιγμή όμως... Πρώτος εναγόμενος: "Μάθετε την αλήθεια", λέει ο Ιησούς, "και η αλήθεια ελευθερώσει υμάς". Δεν είναι καθαγιασμένο το φως; Ενάγων: Σίγουρα. Πρώτος εναγόμενος: Δεν καθαγιάζεται; Ενάγων: Σίγουρα. Πρώτος εναγόμενος: Αυτό δεν είναι μία πραγματικότητα που αξίζει, και είναι τελικά η Ορθοδοξία και το νόημα και της τελετής; Ο καθαγιασμός του φωτός, που το παίρνει ο πιστός και το πάει στο σπίτι του ή στους δικούς του ανθρώπους; Ενάγων: Ακριβώς, απλώς δε θα θελα να μπω τώρα συγκεκριμένα, μπροστά σε κάμερα, σε λεπτομέρειες ακριβώς. Πρώτος εναγόμενος: Δε θέλω να μπείτε σε λεπτομέρειες, θέλω να σας ρωτήσω εγώ.

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

.....

Μπαίνετε μέσα, το ανάβετε πάνω από τον Πανάγιο Τάφο, και φεύγετε για να το βρει αναμμένο ο Πατριάρχης. Είναι έτσι ή όχι; Ενάγων: Έτσι είναι. Πρώτος εναγόμενος: Είναι έτσι; Ενάγων: (γνέφει καταφατικά) Πρώτος εναγόμενος: Είναι έτσι. Εάν δε γίνει έτσι, έχει γίνει, ανάβετε και το καντήλι των φυλάκων; Ενάγων: Υπάρχουνε δύο κανδήλες. Μία που φέρει ο Σκευοφύλακας και μία δεύτερη. Πρώτος εναγόμενος: Την οποία την ανάβετε και αυτή. Ενάγων: Και αυτή. (...) Ενάγων: Αυτό το χρησιμοποιούν πιο πολύ σαν ευλογία οι Φύλακες που υπηρετούν στον Πανάγιο Τάφο. Πρώτος εναγόμενος: Ναι, οι Φύλακες το θεωρούν προνόμιο, όπως μου είπε ο γηραιότερος των Φυλάκων. Το θεωρούν οι ίδιοι προνόμιο να βάζουν το καντήλι. Αλλά το καντήλι που ανάβετε... Ενάγων: Ναι, μπορεί και κάποιος να το πει και σαν δικλείδα ας πούμε. Πρώτος εναγόμενος: Και σαν δικλείδα, γιατί ας πούμε ο Πέτας δεν το θυμάται, μου λέει "εγώ ένα είδα". Ενάγων: Όχι, πάντοτε δύο είναι (...). Πρώτος εναγόμενος: Σεβασμιότατε εσείς πως –να το πω έτσι– μυηθήκατε σε αυτή τη διαδικασία, σε αυτό το τελετουργικό, ότι έπρεπε να κάνετε αυτό από ποιόν; Ποιος σας μύησε στο μυστικό; Ενάγων: (...) Εκείνη τη στιγμή μας είπε τι ακριβώς έπρεπε να κάνουμε τώρα για όλη την Τελετή του Αγίου Φωτός. Πρώτος εναγόμενος: Άρα, δηλαδή, σας είπε το μυστικό το 2000; Ενάγων: 2000. (...) Ενάγων: Το είπε σε μένα, κι ήταν τότε εφημέριος στο Ναό ο πατήρ Νεκτάριος, που είναι τώρα Καμαράσης του Πατριαρχείου. Πρώτος εναγόμενος: Μέχρι εκείνη τη στιγμή τι πιστεύατε; Ενάγων: Εντάξει (χαμογελάει) λογικό ήτανε. Όλη την τελετή που γινότανε μέσα εντάξει κάθε διακονητής που είναι στον Πανάγιο Τάφο και έχει υπηρετήσει μπορεί να καταλάβει, δε χρειάζεται. Πρώτος εναγόμενος: Ναι, ξέρατε ακριβώς και τη λεπτομέρεια ότι πρέπει να ανάψει ο Σκευοφύλακας την κανδήλα, ή νομίζατε και εσείς, όπως πολλοί, ότι μπαίνει αναμμένη μέσα; Ενάγων: Αναμμένη; Όχι, γιατί φαίνεται αν μπαίνει αναμμένη. Πρώτος εναγόμενος: Άρα δηλαδή όταν σας το είπε ο Δανιήλ δε νιώσατε έκπληξη; Ενάγων: Όχι, εντάξει, απλώς επιβεβαίωση. Πρώτος εναγόμενος: Επιβεβαίωση. Μπορείτε να μου περιγράψετε τα συναισθήματά σας; Πώς νιώσατε; Ήταν κάτι που, για σας, η πίστη σας μειώθηκε; Ενάγων: Όχι, καθόλου. Πρώτος εναγόμενος: Δε μειώθηκε γιατί συνεχίζει αυτό που λέμε ο καθαγιασμός. Ενάγων: Συνεχίζει ο

καθαγιασμός. Κι εγώ και σαν μαθητής και αργότερα έχω δει το θαύμα του Αγίου Φωτός. Απλώς εντάζει ήταν εκείνη η στιγμή πώς το λένε αυτό που πιστεύαμε και βλέπαμε στο ναό και υποψιαζόμασταν τι ακριβώς γίνεται (...). Πρώτος εναγόμενος: Ας πούμε η περίπτωση του, που έγινε και πρόσφατα, που σας το είπα πάλι, το Μάρτιο, όπου ένας Φύλακας επιτέθηκε στον Αρμένιο, σε έναν Αρμένιο Επίσκοπο, ο οποίος Επίσκοπος είπε ότι το καντήλι, ο Πατριάρχης ανάβει τα κεριά του από το καντήλι, και το έχει δει και ο ίδιος μπροστά του, και πετάχτηκε, το είδαμε και στην τηλεόραση ένας φύλακας και με πάθος υποστήριξε το θαύμα, ότι λες ψέματα και είναι θαύμα. Αυτός γιατί το έκανε; Δεν το ξέρει; Ενάγων: Ίσως δεν το ξέρει. Πρώτος εναγόμενος: Δεν το ξέρει ή ψεύδεται; Ενάγων: Είναι καινούριος φύλακας. Πρώτος εναγόμενος: Είναι καινούριος. Άρα υποθέτετε με βεβαιότητα ότι δεν το ξέρει; Γιατί έχει σημασία αυτό, αν αντέδρασε από γνώση ή από άγνοια. Ενάγων: Από άγνοια. (...) Ενάγων: Ναι, υπάρχει το πώς ανάβει η αγία κανδήλα, και πώς αγιάζεται, υπάρχουν δύο διαφορετικά πράγματα. Πρώτος εναγόμενος: Σωστό. Το πώς αγιάζεται, αφού κατεβαίνει η Θεία Χάρις, είναι θαύμα. Ενάγων: Ναι, με αυτήν την έννοια είναι θαύμα. Πρώτος εναγόμενος: Σύμφωνοι. Το πώς ανάβει όμως δεν είναι θαύμα. Ενάγων: Όχι, εννοείται αυτό. Πρώτος εναγόμενος: Αυτό, λοιπόν, δεν μπορούμε να το πούμε; Ενάγων: Ναι, μπορούμε να το πούμε. Και πολλοί το λένε. Και πολλοί το διαδίδαν κάποιοι ελεύθερα και χρόνια, όχι σήμερα. Πρώτος εναγόμενος: Και βλέπω ότι και είναι πραγματικά εντυπωσιακό, ότι κι εσείς ως Σκευοφύλακας αποφασίσατε να το πείτε, το λέτε. Με τρόπο, βέβαια, αλλά το λέτε. Ενάγων: Ε ναι. Πρώτος εναγόμενος: Πιστεύετε ότι είναι συμβατό με τη χριστιανική ηθική περί αλήθειας; Ότι δεν μπορούμε να λέμε ψέματα; Ενάγων: Σίγουρα δεν μπορούμε να λέμε ψέματα. Πρώτος εναγόμενος: Σας επηρεάζει αυτό, το ότι αρνείσθε να πείτε ψέματα; Ενάγων: Ε σίγουρα. (...) Ενάγων: Σαν ιερέας, και σαν αρχιερέας, εννοείται. Δεν μπορώ να βγω δημοσίως και να πω ψέματα, τι ακριβώς γίνεται. Εμείς, πρέπει να πιστέψουμε το θρησκευτικό κομμάτι, όπως και στη Λειτουργία. Δεν έρχεται ξαφνικά ο άρτος από μόνος του ή το κρασί. Βάζουμε κρασί, και μετατρέπεται σε αίμα βάζουμε τον άρτο και μετατρέπεται σε σώμα. Ή όπως ο αγιασμός, το ευχέλαιο. Δεν είναι, έρχονται μόνα τους. Βάζουμε κάποια φυσική ύλη και, με τις ευχές, με την επίκληση του Αγίου Πνεύματος, μετατρέπεται σε... (...) Πρώτος εναγόμενος: Πιστεύετε πώς, παρόλο το ότι μπαίνετε μέσα,

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

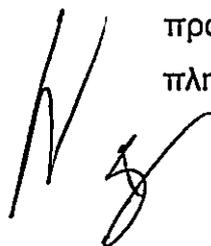

.....

ανάβετε το καντήλι, το βάζετε σβηστό, το ανάβετε και φεύγετε, ο Πατριάρχης, ο κάθε Πατριάρχης έχει πάρει τα μέτρα του, έτσι ώστε –μία στο εκατομμύριο– έχει πηγή φωτιάς πάνω του; Ενάγων: Ε, δεν γνωρίζω τώρα. Κατά την εκτίμησή μου σίγουρα κάτι θα 'χει. Αν πάει στραβά κάτι, δεν ξέρω τι θα κάνει εκείνη τη στιγμή... Πρώτος εναγόμενος: Για να μπορέσει να βγάλει το Φως στον κόσμο, έτσι δεν είναι; Ενάγων: Σίγουρα. Πρώτος εναγόμενος: Δεν μπορεί να παίξει με πιθανότητες... Ενάγων: Ε, σίγουρα. Πρώτος εναγόμενος: Θέλω να μου πείτε πώς νιώθετε που μπορείτε, κι έχετε το κουράγιο και το θάρρος και τη γενναιότητα, και λέτε την αλήθεια. Ενάγων: Εντάξει, δεν μπορούμε, γνωστό είναι, ο κάθε χριστιανός καταλαβαίνει τι ακριβώς γίνεται. Δεν μπορούμε εμείς να πούμε τώρα πηγαίνουμε στον Πανάγιο Τάφο και κάνουμε θαύμα, πηγαίνει ο Πατριάρχης, ο εκάστοτε Πατριάρχης μέσα στον Πανάγιο Τάφο και προσεύχεται, και ανάβει η φλόγα από μόνη της. Είναι κάποια πράγματα που δεν στέκουν, με τη λογική. Άλλο το θαύμα που θα βιώσει κάποιος άνθρωπος και θα δει προσωπικά, και άλλο τώρα το ακριβώς προς ξεκινάει η όλη τελετή. Πρώτος εναγόμενος: Άρα, λοιπόν, θαύμα είναι ο καθαγιασμός. Ενάγων: Ακριβώς. Πρώτος εναγόμενος: Φυσική διαδικασία είναι το άναμμα της φλόγας. Ενάγων: Της φλόγας. Πρώτος εναγόμενος: Άρα τα ξεχωρίζουμε. Ενάγων: Τα ξεχωρίζουμε, δύο διαφορετικά πράγματα. (...) Πρώτος εναγόμενος: Εσείς πιστεύετε ότι κάποιος που μιλάει πρέπει να λέει "δε θέλω να απαντήσω"; Πρέπει να πει με τρόπο την αλήθεια στον πιστό που μπορεί να την αντέξει, που μπορεί να την ακούσει; Ή να πει ψέματα; Τι απ' τα τρία πρέπει; Ενάγων: Να πρέπει να πει την αλήθεια με ωραίο τρόπο που ο πιστός να το δεχτεί. Όχι να 'ρθει αντιμέτωπος με τον πιστό. Πρώτος εναγόμενος: Το κάνει ένας ιεράρχης και μου κάνει εντύπωση ότι παρατήρησα ότι ένας αρχιεπίσκοπος μπροστά σε δεκάδες ανθρώπους τους έλεγε πώς ανάβει το φως και εκατό άνθρωποι από κάτω, μέσα στο Ναό, τον κοίταγαν με δέος και δεν αντέδρασε κανένας. Αλλά τους το εξηγούσε θεολογικά. Ενάγων: Έχει γίνει και το αντίθετο. Πρώτος εναγόμενος: Δηλαδή; Ενάγων: Έτυχε να κάνει ξενάγηση σε κάποιο γκρουπ, και τους εξηγούσε μπροστά στην αυλή του Ναού της Αναστάσεως για το Άγιο Φως. Και έτυχε δίπλα να υπάρχει και ένα γκρουπ με παλαιοημερολογίτες. Κι ορμήξαν επάνω του να τον χτυπήσουν.

Δηλαδή αν δεν ήμουν μπροστά να τους σταματήσω, θα τον είχανε χτυπήσει. Πρώτος εναγόμενος: Ποιον; Ενάγων: Το Θεοφάνη. Πρώτος εναγόμενος: Έγινε τέτοιο πράγμα; (...) Ενάγων: Αν δεν ήμουν εκείνη τη στιγμή μπροστά, και κάποιοι πατέρες, και να τους προστατεύσουμε, θα τον είχανε χτυπήσει. Με τόσο μίσος που του ορμήζανε πάνω, με το που ανέφερε ότι δεν είναι θαύμα του Αγίου Φωτός. Αν δεν ήμασταν μπροστά θα τον είχανε χτυπήσει. Πρώτος εναγόμενος: Μπήκατε στη μέση; Πότε έγινε αυτό; Ενάγων: Έχει τρία χρόνια περίπου. (...) Κάποιος που έχει την ιδέα "εγώ έρχομαι στα Ιεροσόλυμα", πιστεύει το Άγιο Φως και έχει πειστεί τι ακριβώς γίνεται, και κάποιος πάει να του πει ότι αυτό δεν είναι έτσι ακριβώς αυτό που πιστεύει, θα αντιδράσει. Πρώτος εναγόμενος: Ναι, αλλά δεν είναι "κάποιος" αυτός που το λέει. Είναι αυτός που ξέρει περισσότερο από κείνον. Εσείς ξέρετε περισσότερα απ' τον καθένα, και θα 'ρθω εγώ και θα σας πω "δεν είναι έτσι"; Δηλαδή θέλει λίγο θράσος να σας πω εγώ τι γίνεται. Ενάγων: Κι όμως γίνεται. Πρώτος εναγόμενος: Αυτό πού το αποδίδετε; Στον θρησκευτικό φανατισμό; Ενάγων: Πιο πολύ ναι. Στον θρησκευτικό φανατισμό και την άγνοια κάποιος που δεν γνωρίζει, των θεολογικών. Πρώτος εναγόμενος: Ναι, στην άγνοια, αλλά του το λέτε, του το εξηγείτε. Ενάγων: Είναι δύσκολο, κάποιος μπορεί να μην το καταλάβει (...) Πρώτος εναγόμενος: Αυτό που έγινε το περιστατικό, το οποίο τώρα μαθαίνω από εσάς, σας επηρέασε, σας φόβισε; Ενάγων: Όχι, δε με φόβισε. Πρώτος εναγόμενος: Δηλαδή έγινε χειροδικία, του άπλωσαν χέρι; Ενάγων: Ναι, ορμήζανε πάνω του. Μάλιστα αυτοί τον βρίζανε "προδότη". Και τι δεν άκουσε εκείνη την ημέρα. Πρώτος εναγόμενος: Και πώς αντέδρασε; Ενάγων: Ε τίποτα προσπάθησε να τους ηρεμήσει μετά, αλλά δεν... Πρώτος εναγόμενος: Αυτό έγινε μια φορά βέβαια. Υπάρχει κι άλλη; Ενάγων: Έχει γίνει κι άλλες φορές, αλλά σε μικρό βαθμό. Πρώτος εναγόμενος: Επιμένει όμως. Ενάγων: Ναι, επιμένει. (...)». Ακολούθως, ο πρώτος εναγόμενος δημοσίευσε το βιβλίο με τον τίτλο «ΛΥΤΡΩΣΗ», όπου πραγματεύεται το ζήτημα της αφής του Αγίου Φωτός. Ειδικότερα, στο εν λόγω βιβλίο περιέλαβε αναφορές στις συνεντεύξεις, που είχε λάβει από ιερωμένους, συμπεριλαμβανομένου του ενάγοντος, καθώς και φωτογραφίες αυτών, περαιτέρω ανέφερε δε ότι η αφή του Αγίου Φωτός γινόταν με φυσικό τρόπο. Σημειώνεται ότι δεν προσκομίστηκε αντίγραφο του βιβλίου, ούτε επίμαχα αποσπάσματά του, πλην όμως τα ανωτέρω συνομολογήθηκαν από τους διαδίκους. Ο πρώτος

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

.....

εναγόμενος ανάρτησε απόσπασμα από το βίντεο από την ως άνω συνέντευξη σε λογαριασμό του, στον ιστότοπο «youtube». Ακόμα, αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του βιβλίου του και στο βίντεο της συνέντευξης σε αναρτήσεις, που έκανε, στον λογαριασμό του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook». Ειδικότερα, στις 14.3.2019, ανήρτησε ότι είχε ετοιμάσει το βιβλίο του, ότι ήταν συγκινημένος για αυτό, ότι το περιεχόμενό του συνίστατο στην πραγμάτευση της αφής του Αγίου Φωτός, ότι κατά την έρευνά του έλαβε συνέντευξη από ιερωμένους του Πατριαρχείου, καθώς και ότι η αλήθεια ήταν «ομολογημένη από τους ίδιους του πρωταγωνιστές του "θαύματος"». Δεν αποδείχτηκε συγκεκριμένη ανάρτηση του πρώτου εναγομένου στις 15.3.2019. Στις 16.3.2019 ανάρτησε ότι κυκλοφόρησε το βιβλίο του λίγο πριν το Πάσχα, διότι τότε ολοκληρώθηκε στο τυπογραφείο, ότι η αφή του Αγίου Φωτός δεν ήταν θαύμα, καθώς και ότι αυτό επιβεβαιωνόταν από τους πρωταγωνιστές της τελετής που «εξηγούν πώς ακριβώς προετοιμάζουν και υλοποιούν το "τέχνασμα"». Στις 19.3.2019, προβάλλοντας ότι απαντά σε ανακοίνωση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, ανάρτησε ότι οι συνεντεύξεις, που είχε λάβει και βάσει των οποίων συνέγραψε το βιβλίο, μαγνητοσκοπήθηκαν εν γνώσει και με συναίνεση των συνομιλητών του, ότι στο βιβλίο δεν περιέχονταν φανταστικές ιστορίες επινόησής του, καθώς και ότι ο ενάγων παραδέχθηκε ότι ανάβει δύο κανδήλες. Μάλιστα, στην εν λόγω ανάρτησή του, ο πρώτος εναγόμενος περιέλαβε στιγμιότυπο της βιντεοληπτικής απεικόνισης της ανωτέρω συνέντευξης, που έλαβε από τον ενάγοντα. Στις 25.3.2019, ανήρτησε ότι ένας Φύλακας του Πανάγιου Τάφου είχε υποστηρίξει ότι η αφή του Αγίου Φωτός γίνεται θαυματουργικά, καθώς και ότι ο ενάγων ανέφερε, σε σχέση με αυτό, ότι ο Φύλακας ήταν καινούριος και είχε άγνοια. Στις 27.3.2019, ανάρτησε ότι, σε σχέση με το βιβλίο του, ο Ιερός Σύνδεσμος Κληρικών Ελλάδος, η Πανελλήνια Ένωση Θεολόγων, η Εκκλησία της Ελλάδος και το Οικουμενικό Πατριαρχείο σιώπησαν, καθώς και ότι με το βιβλίο του και με την έρευνά του υπηρέτησε την τεκμηριωμένη αλήθεια. Στις 30.3.2019, ανάρτησε, ως προς τον Αρχιεπίσκοπο Θεοφάνη, ότι κατέρριπτε το θαύμα της αφής του Αγίου Φωτός, ότι του επιτίθεντο άτομα, που δεν είχαν γνώσεις ανώτερες των δικών του, ότι ο ενάγων του είχε

αναφέρει ότι είδε ανθρώπους να επιτίθενται φραστικώς και σωματικώς στον Αρχιεπίσκοπο Θεοφάνη, ότι υπήρχε υποχρέωση να προστατεύουμε τους ανθρώπους που λένε την αλήθεια, καθώς και ότι η αλήθεια ήταν υπόθεση όλων. Στις 12.4.2019, ανάρτησε ότι στο βιβλίο του περιλαμβάνει προσωπικές μαρτυρίες Αγιοταφιών, σκευοφυλάκων και αρχιεπισκόπων, καθώς και πορίσματα επιτόπιας έρευνας. Στις 13.4.2019, ανάρτησε απόσπασμα από ομιλία του Σταύρου Ζουμπουλάκη, που είπε ότι το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων θα ήταν το τελευταίο που θα έλεγε την αλήθεια σχετικά με την αφή του Αγίου Φωτός. Στις 20.4.2019, ανάρτησε ότι συνάδελφός του αποδέχθηκε ότι στο παρελθόν είχε αποκρύψει η ίδια την αλήθεια για την αφή του Αγίου Φωτός, επικροτούσε δε αυτόν για το βιβλίο του. Στις 27.4.2019, ανάρτησε ότι ο ενάγων του είχε αποκαλύψει ότι εκείνος άναβε την ακοίμητη κανδήλα. Δεν αποδείχτηκαν συγκεκριμένες αναρτήσεις του πρώτου εναγομένου στις 30.4.2019 και στις 5.5.2019. Τον Απρίλιο του 2019, ο ενάγων κοινοποίησε στον πρώτο εναγόμενο εξώδικη δήλωση, με περιεχόμενο αντίστοιχο με την αγωγή. Με την ίδια δήλωση, ο ενάγων ζητούσε από τον πρώτο εναγόμενο να κατεβάσει αναρτήσεις του, σχετικές με αυτόν (ενάγοντα), να του χορηγήσει αντίγραφο προσωπικών δεδομένου του (ενάγοντος), να διαγράψει οποιοδήποτε αρχείο έχει με αυτόν, καθώς και να απέχει από την προσβολή της προσωπικότητάς του. Ο πρώτος εναγόμενος απηύθυνε στον ενάγοντα το από 7.5.2019 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όπου εξέθετε, μεταξύ άλλων, ότι προέβη στην καταγραφή συνομιλιών αποκλειστικώς και μόνο με τη συναίνεσή του, ότι είχε καταστήσει σαφές ότι ενεργεί υπό τη δημοσιογραφική του ιδιότητα, ότι δεν προέβη στη δημοσίευση των λεχθέντων, για τα οποία ζητήθηκε εμπιστευτικότητα, συγκεκριμένα δε για «το περιστατικό με τον νυν Πατριάρχη, όταν εκτελούσε, το 2005, χρέη Σκευοφύλακα», ότι κατανοούσε τη στάση του λόγω της έντασης που προκλήθηκε, πλην όμως δεν θεωρούσε ότι συνέτρεχε λόγος αντιδικίας, καθώς και ότι το περιεχόμενο της επιστολής δεν είναι ιδιωτικό, θα δημοσιευόταν δε, εφόσον ήταν απαραίτητο. Το 2020, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, στρεφόμενος κατά της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία «google Ireland ltd», ο ενάγων άσκησε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ζητώντας να υποχρεωθεί η εκεί καθ' ης, ως ιδιοκτήτρια του ιστότοπου «youtube», να κατεβάσει τα βίντεο, που ο

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

.....

πρώτος εναγόμενος ανάρτησε από τη συνέντευξη του ενάγοντος, για τον λόγο ότι οι βιντεοληπτικές απεικονίσεις ελήφθησαν και αναρτήθηκαν χωρίς συναίνεση του ενάγοντος, παρουσιάζουν δε αυτόν ως άνθρωπο μη σοβαρό, γεγονός που ενισχύεται από το ότι τότε ο ενάγων έπασχε από οδοντιατρικό πρόβλημα. Εκδόθηκε η με αριθμό 3782/2022 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που απέρριψε την αίτηση, διότι δεν πιθανολογήθηκε ότι οι βιντεοληπτικές απεικονίσεις παρουσίαζαν με άσχημο τρόπο τον ενάγοντα, ούτε ότι ο ενάγων δεν είχε συναίνεση στη βιντεοσκόπησή του, αφού, κατά τη συνέντευξη, απηύθυνε στον πρώτο εναγόμενο την ερώτηση «να το πούμε στην κάμερα;» (όπως παρατίθεται και ανωτέρω). Περαιτέρω, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων άσκησε την από 25.6.2019 και με αριθμό κατάθεσης 58201/1849/2.7.2019 αγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, κατά του πρώτου εναγομένου, καθώς και κατά του δεύτερου εναγομένου και του Σταύρου Ζουμπουλάκη. Με την εν λόγω αγωγή, το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων επικαλέστηκε προσβολή της προσωπικότητας του με την κυκλοφορία του ανωτέρω βιβλίου του πρώτου εναγομένου, που εκδόθηκε με εκδότη τον δεύτερο εναγόμενο και με πρόλογο του Σταύρου Ζουμπουλάκη. Η συζήτηση της αγωγής αυτής ματαιώθηκε, χωρίς να προκύπτει η περαιτέρω διαδικαστική της πορεία. Τέλος, σε βάρος του πρώτου εναγομένου, αλλά και του δεύτερου εναγομένου, ως εκδότη του βιβλίου, ασκήθηκε ποινική δίωξη, για το ότι (α) ο πρώτος εναγόμενος, τέλεσε συκοφαντική δυσφήμιση σε βάρος του Αντώνιου-Αρίσταρχου Περιστερή, καθώς και του ενάγοντος, αφενός με το βιβλίο του, αφετέρου με κάποιες εκ των ανωτέρω αναρτήσεων στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», (β) ο δεύτερος εναγόμενος παρέσχε συνδρομή στον πρώτο εναγόμενο, εκδίδοντας το βιβλίο, (γ) ο πρώτος εναγόμενος αποτύπωσε σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας του με τον Αντώνιο-Αρίσταρχο Περιστερή και με τον ενάγοντα, χωρίς τη συναίνεση του τελευταίων και (δ) ο πρώτος εναγόμενος παρανόμως επεξεργάσθηκε προσωπικά δεδομένα του Αντώνιου-Αρίσταρχου Περιστερή και του ενάγοντος. Η υπόθεση είχε προσδιορισθεί προς εκδίκαση στη δικάσιμο της 20^{ης} Οκτωβρίου 2022, οπότε αναβλήθηκε για τη δικάσιμο της 15^{ης} Μαρτίου 2023, χωρίς από τη δικογραφία

να προκύπτει η περαιτέρω πορεία της. Σε συνέχεια των ανωτέρω, λεκτέα τα ακόλουθα: Ο πρώτος εναγόμενος είναι δημοσιογράφος, στο πλαίσιο δε αυτό, διεξήγαγε δημοσιογραφική έρευνα ως προς το ζήτημα της αφής του Αγίου Φωτός. Το εν λόγω ζήτημα είναι γενικότερου ενδιαφέροντος στην Ελλάδα, όπου, κατ' άρθρο 3 του Συντάγματος, επικρατούσα θρησκεία είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού. Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής, έλαβε συνεντεύξεις από ιερωμένους της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που βρίσκονταν στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, διακρίνονταν δε για τη θεολογική τους κατάρτιση. Μεταξύ αυτών είναι και ο ενάγων, ως Σκευοφύλακας. Αντικείμενο της παρούσας δίκης είναι αν ο πρώτος εναγόμενος, στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής του δραστηριότητας, παραποίησε τις απόψεις του ενάγοντος, αν ο πρώτος εναγόμενος εν γνώσει του ψευδώς απέδωσε στον ενάγοντα απόψεις, που δεν εκφράστηκαν ούτε υποστηρίχτηκαν από αυτόν, καθώς και αν, με τον τρόπο αυτόν, ο πρώτος εναγόμενος εν τέλει δυσφήμησε τον ενάγοντα. Δηλαδή, αντικείμενο της παρούσας δίκης δεν είναι αν είναι αληθείς οι απόψεις του ενάγοντος ή του πρώτου εναγομένου, αλλά αν ο πρώτος εναγόμενος μετέφερε με πιστότητα τις απόψεις, που ο ενάγων τού εξέφρασε. Σημειώνεται ότι η τυχόν αλλοίωση των απόψεων, που ο ενάγων εξέφρασε στον πρώτο εναγόμενο, εξετάζεται ως ουσιώδες στοιχείο της εν προκειμένω ένδικης και εξεταζόμενης αδικοπραξίας, ανεξαρτήτως του ότι ο ενάγων προέβαλε την αλλοίωση στο πλαίσιο και έτερης αδικοπραξίας, την οποία απέδωσε στον ενάγοντα, ως προς την οποία διατάχθηκε δε ο χωρισμός με την υπ' αριθμ. 2762/2021 απόφαση, κατά τα προαναφερθέντα. Κατόπιν τούτων, πέραν του βιβλίου, που εξέδωσε (και ως προς το οποίο έχει διαταχθεί ο χωρισμός της δίκης και η παραπομπή στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, κατά τα προαναφερθέντα), ο ενάγων ανάρτησε στον ιστότοπο «youtube» απόσπασμα από τη βιντεοσκοπημένη συνέντευξη, που έλαβε από τον ενάγοντα. Ο τελευταίος προσάπτει ότι ο πρώτος εναγόμενος επέλεξε συγκεκριμένο στιγμιότυπο της συνέντευξης, όπου ο ενάγων γελούσε, ενώ είχε πρόβλημα οδοντιατρικής φύσεως, με σκοπό να παραποιήσει τα λεγόμενά του και να τον παρουσιάσει ως μη σοβαρό άνθρωπο. Ωστόσο, βάσει του περιεχομένου της συνέντευξης, όπως ανωτέρω αυτό παρατίθεται, δεν αποδείχτηκε ότι ο πρώτος εναγόμενος εσκεμμένα επέλεξε στιγμιότυπο της συνέντευξης, προκειμένου να παρουσιάζει τον ενάγοντα να υποστηρίζει

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

.....

άποψη, που αυτός δεν υποστήριξε. Ειδικότερα, ο ενάγων, κατά τη συνέντευξή του, απάντησε σε ερωτήσεις του πρώτου εναγομένου χαμογελώντας, ενώ υποστήριξε ότι γίνεται με φυσικό τρόπο η αφή του Αγίου Φωτός, καθώς και ότι αυτό καθαγιάζεται με την ευχή, που γίνεται εκείνη τη στιγμή. Ακόμα, από τα στιγμιότυπα του βίντεο της συνέντευξης, δεν προέκυψε ότι ο ενάγων έπασχε από κάποιο μείζον πρόβλημα, ούτε ότι έγινε εκμετάλλευση τυχόν τέτοιου προβλήματος προκειμένου να μειωθεί η προσωπικότητά του. Βάσει των ανωτέρω, με την ανάρτηση του βίντεο στον ιστότοπο «youtube», ο πρώτος εναγόμενος παρουσίασε σε σχέση με τον ενάγοντα το αληθές περιεχόμενο της συνέντευξης, περαιτέρω δε, από τον τρόπο της παρουσίασης, ουδόλως προέκυψε υπέρβαση του αναγκαίου μέτρου, ούτε πρόθεση μείωσης της τιμής και της υπόληψης του ενάγοντος. Στην από 14.3.2019 ανάρτησή του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», ο πρώτος εναγόμενος ανέφερε ότι η άποψη, που εξέφρασε ως προς την αφή του Αγίου Φωτός, «είναι ομολογημένη από τους ίδιους τους πρωταγωνιστές του "θαύματος"». Ο ισχυρισμός αυτός, ήτοι ότι ιερείς, που μετείχαν στην τελετή, υποστήριξαν την άποψη του πρώτου εναγομένου, είναι αληθής, αφού ο ενάγων, με τη συνέντευξή του υποστήριξε την άποψη του πρώτου εναγομένου. Στην από 16.3.2019 ανάρτησή του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», ο πρώτος εναγόμενος ανέφερε ότι οι πρωταγωνιστές της τελετής βεβαίωναν «ότι δεν είναι θαύμα». Ο ισχυρισμός αυτός, ήτοι ότι ιερείς, που συμμετείχαν στην τελετή, βεβαίωναν ότι η αφή δεν γίνεται με θαύμα, είναι αληθής, αφού, στο πλαίσιο της ανωτέρω συνέντευξής του, ο ενάγων εξέθεσε ότι δεν μπορούσε να πει ότι πηγαίνει στον Πανάγιο Τάφο και γίνεται θαύμα, περαιτέρω δε, συμφώνησε με τον ενάγοντα ότι είναι φυσική διαδικασία το άναμμα της φλόγας και θαύμα ο καθαγιασμός. Στην από 19.3.2019 ανάρτησή του στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», ο πρώτος εναγόμενος ανέφερε ότι ο ενάγων επιβεβαίωσε ότι εκείνος άναβε δύο κανδήλες. Ο ισχυρισμός του πρώτου εναγομένου, ήτοι ότι ο ενάγων είπε ότι εκείνος ανάβει δύο κανδήλες, είναι αληθής, διότι ο ενάγων πράγματι στην ανωτέρω συνέντευξή του είπε στον πρώτο εναγόμενο ότι ανάβει δύο κανδήλες στον Πανάγιο Τάφο. Στην από 25.3.2019 ανάρτησή του, ο πρώτος

εναγόμενος ανέφερε ότι ο ενάγων είπε ότι είχε άγνοια έτερος ιερωμένος, που υποστήριξε ότι η αφή του Αγίου Φωτός γίνεται με θαύμα. Ο ισχυρισμός αυτός του πρώτου εναγομένου, ήτοι ότι ο ενάγων εξέφρασε την εν λόγω θέση, είναι αληθής, διότι στην ανωτέρω συνέντευξη, ο ενάγων υποστήριξε ότι ο ιερωμένος, που προέβαλε ότι η αφή του Αγίου Φωτός γίνεται με θαύμα, ήταν καινούριος και η αιτία, που προέβαλε την εν λόγω άποψη, ήταν η άγνοια. Στην από 27.3.2019 ανάρτησή του, ο πρώτος εναγόμενος υποστήριξε ότι ιερωμένοι θα καταφερθούν κατά της άποψής του (πρώτου εναγομένου) περί αφής του Αγίου Φωτός. Ο εν λόγω ισχυρισμός δεν αφορά στον ενάγοντα. Εξάλλου, ο πρώτος εναγόμενος δεν καταφέρθηκε αρνητικά σε βάρος του ενάγοντος, αλλά, αντιθέτως, επικαλέστηκε αυτόν, ως πηγή τεκμηρίωσης, εμμέσως πλην σαφώς αποτιμώντας θετικώς τη στάση του. Στην από 30.3.2019 ανάρτησή του, ο πρώτος εναγόμενος ανέφερε ότι τρίτα πρόσωπα επιτέθηκαν φραστικώς και σωματικώς σε ιερωμένο, που ανέλυσε τον τρόπο αφής του Αγίου Φωτός. Ο ισχυρισμός αυτός, πέραν του ότι δεν αφορά στον ενάγοντα, είναι αληθής, διότι στην ανωτέρω συνέντευξη ο ενάγων εξέθεσε στον πρώτο εναγόμενο το εν λόγω περιστατικό, στο πλαίσιο συζήτησής τους για το κατά πόσον ήταν δεκτικοί οι πιστοί σε ανάλυση για την αφή του Αγίου Φωτός. Στην από 12.4.2019 ανάρτησή του, ο πρώτος εναγόμενος ανέφερε ότι στο βιβλίο του είχε διαλάβει μαρτυρίες ιερωμένων, ως προς την αφή του Αγίου Φωτός, οι οποίες στήριζαν τη θέση του περί αφής με φυσικό τρόπο. Ο ισχυρισμός αυτός του πρώτου εναγομένου, ήτοι ότι υπήρχαν μαρτυρίες ιερωμένων, που υποστήριζαν την ανωτέρω θέση του, πέραν του ότι δεν εξατομικεύει τον ενάγοντα, είναι αληθής, διότι ο πρώτος εναγόμενος είχε λάβει την ανωτέρω μαρτυρία του ενάγοντος, καθώς και τουλάχιστον ενός έτερου ιερωμένου (Αρχιεπισκόπου Ασκάλωνος Νικηφόρου). Στην από 13.4.2019 ανάρτησή του, ο πρώτος εναγόμενος παρέθεσε άποψη τρίτου προσώπου, που ανέφερε ότι το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων θα ήταν το τελευταίο, που θα αποκάλυπτε την αλήθεια, όπως αυτή ορίζεται από τον πρώτο εναγόμενο. Ο ισχυρισμός αυτός δεν βάζει κατά του ενάγοντος ατομικώς. Στην από 20.4.2019 ανάρτησή του, ο πρώτος εναγόμενος αναφέρθηκε σε συνάδελφό του, που ανέφερε ότι ο πρώτος εναγόμενος έχει αναλύσει το ζήτημα της αφής του Αγίου Φωτός, χρησιμοποιώντας στοιχεία. Ο ισχυρισμός αυτός του πρώτου εναγομένου, ήτοι ότι έχει χρησιμοποιήσει

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

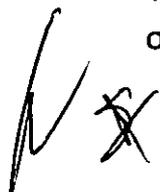

.....

μαρτυρίες ιερωμένων προς υποστήριξη της θέσης του, πέραν του ότι δεν εξατομικεύει τον ενάγοντα, είναι αληθής, διότι, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, ο πρώτος εναγόμενος διέλαβε τις ως άνω μαρτυρίες ιερωμένων, συμπεριλαμβανομένου του ενάγοντος. Τέλος, στην από 27.4.2019 ανάρτησή του, ο πρώτος εναγόμενος ανέφερε ότι ο ενάγων του είπε ότι ανάβει εκείνος δύο κανδήλες στον Πανάγιο Τάφο. Ο ισχυρισμός αυτός του πρώτου εναγομένου, ήτοι ότι ο ενάγων του είπε ότι ανάβει δύο κανδήλες στον Πανάγιο Τάφο, είναι αληθής, διότι, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, ο ενάγων αυτός είπε στη συνέντευξή του. Σε συνέχεια των ανωτέρω, σε σχέση με τις αναρτήσεις, που προβάλλονται με την αγωγή, (α) το περιεχόμενο κάποιων εξ αυτών δεν αποδεικνύεται, (β) κάποιες δεν αφορούν στο πρόσωπο του ενάγοντος και (γ) στις λοιπές διαλαμβάνονται αληθείς ισχυρισμοί, ήτοι μεταφέρονται με πιστότητα οι απόψεις, που ο ενάγων εξέφρασε στον πρώτο εναγόμενο, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα. Αφενός ως προς τις αναρτήσεις, το περιεχόμενο των οποίων δεν αποδείχτηκε, αφετέρου ως προς τις αναρτήσεις, που δεν αναφέρονται στο πρόσωπο του ενάγοντος, δεν στοιχειοθετείται οποιαδήποτε προσβολή της προσωπικότητας του τελευταίου. Κατά τα λοιπά, ήτοι κατά το μέρος που προβάλλονται αληθείς ισχυρισμοί για τον ενάγοντα, ήτοι μεταφέρονται με πιστότητα οι απόψεις, που εξέφρασε ο τελευταίος, δεν στοιχειοθετείται δυσφήμιση, ενώ δεν διαπιστώνεται οποιαδήποτε υπέρβαση του αναγκαίου μέτρου, ούτε πρόθεση μείωσης της τιμής και της υπόληψης του ενάγοντος. Οι ανωτέρω κρίσεις του Δικαστηρίου περί ακρίβειας της μεταφοράς των λεγομένων του ενάγοντος από τον πρώτο εναγόμενο εκφέρονται ιδίως βάσει του περιεχομένου της ανωτέρω συνέντευξης. Εξάλλου, ως προς την τελευταία, ουδόλως προέκυψε οποιασδήποτε μορφής παραπλάνηση του ενάγοντος από τον πρώτο εναγόμενο και υπαρπαγή απαντήσεων. Ειδικότερα, ο πρώτος εναγόμενος δεν είχε αποκρύψει τη δημοσιογραφική του ιδιότητα, ενώ, όπως αναλύεται ανωτέρω, συσκευές καταγραφής εικόνας και ήχου ήταν τοποθετημένες σε εμφανή σημεία και –επομένως– αντιληπτές από τον ενάγοντα, που γνώριζε την καταγραφή, τον σκοπό της και τη μελλοντική χρήση της, είχε δε συναινέσει σε αυτά, συμμετέχοντας στη συνέντευξη, που καταγραφόταν. Ο

ισχυρισμός του ενάγοντος ότι ναι μεν βρίσκονταν τοποθετημένες σε ορατό σημείο οι συσκευές καταγραφής, πλην όμως αυτός δεν είχε συναινέσει στη χρήση τους και υπολάμβανε ότι δεν γινόταν καταγραφή, ελέγχεται ως μη πειστικός, διότι, κατά την κοινή πείρα και λογική, όταν κάποιος, ευρισκόμενος και δη όχι σε χώρο καταγραφής (στούντιο), ερωτάται από δημοσιογράφο και δεν συναινεί στην καταγραφή της μεταξύ τους συνομιλίας, δεν αρκείται στην απλή απενεργοποίηση των αντίστοιχων συσκευών, αλλά ζητεί και την απομάκρυνσή τους, ιδίως της κάμερας. Επίσης, ενώ εξελισσόταν η συνέντευξη, ο ενάγων, καθώς απαντούσε, ρώτησε τον πρώτο εναγόμενο αν έπρεπε να πει κάτι μπροστά στην κάμερα, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, από αυτό δε επαληθεύεται ότι ο ενάγων τελούσε εν γνώσει της καταγραφής της συνομιλίας του με τον πρώτο εναγόμενο. Ακόμα, κατά την εξέλιξη της συνέντευξης, ο ενάγων αναρωτήθηκε αν κάποια πράγματα πρέπει να ειπωθούν και αν εξ αυτού θα θιγεί το θρησκευτικό συναίσθημα, από αυτό αποδεικνύεται δε ότι ο ενάγων γνώριζε ότι η συνέντευξη και το περιεχόμενό της θα γνωστοποιούνταν σε τρίτους. Ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι συναίνεσε στην καταγραφή κάποιου μέρους της συνομιλίας του με τον πρώτο εναγόμενο, διότι ο τελευταίος, ως πιστός, του ζήτησε να έχει αυτό το υλικό, μόνον προκειμένου να ανατρέχει σε αυτό, σε στιγμές προσωπικών πνευματικών αναζητήσεων, ελέγχεται ομοίως ως μη πειστικός, για τους ίδιους ως άνω λόγους. Η κρίση αυτή του Δικαστηρίου ενισχύεται και από την ένορκη βεβαίωση του Αρχιεπισκόπου Ασκάλωνος Νικηφόρου, που κατέθεσε ότι ο πρώτος εναγόμενος του δήλωσε την ιδιότητά του, το σκοπό των συνεντεύξεων, που λάμβανε, καθώς και της μαγνητοσκόπησης του, ήτοι ο πρώτος εναγόμενος δεν απέκρυβε ότι διενεργούσε δημοσιογραφική έρευνα, ούτε το σκοπό της έρευνας. Επομένως, η αγωγή, κατά το μέρος της που αφορά στη δυσφήμιση του ενάγοντος με δημοσίευση βίντεο στον ιστότοπο «youtube» και αναρτήσεις στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook» (ήτοι κατά το μέρος της, που εισάγεται ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου), είναι απορριπτέα, ως ουσιαστικά αβάσιμη, απορριπτομένης ως ουσιαστικά αβάσιμης της αντένστασης του ενάγοντος περί σκοπού εξύβρισης, παρέλκει δε η έρευνα της ένστασης του πρώτου εναγομένου περί δικαιολογημένου (δημοσιογραφικού) ενδιαφέροντος. Βάσει των ανωτέρω παραδοχών, δεν στοιχειοθετούνται οι αγωγικές αξιώσεις, που εν προκειμένω εισάγονται, για

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

15^ο φύλλο της με αριθμό738...../2024 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Ενοχικό-Ειδική Διαδικασία Περιουσιακών Διαφορών)

.....
χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, για άρση της προσβολής με αφαίρεση αφενός του βίντεο από τον ιστότοπο «youtube», αφετέρου των συνδέσμων προς αυτό από τον λογαριασμό του πρώτου εναγομένου στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης «facebook», για παράλειψη της προσβολής στο μέλλον, καθώς και για αποκατάσταση της προσβολής, με δημοσίευση αποκαταστατικού δημοσιεύματος με το ανωτέρω περιεχόμενο και της παρούσας απόφασης. Κατ' ακολουθίαν, η αγωγή, κατά το μέρος της που εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, ως προς τον πρώτο εναγόμενο, πρέπει να απορριφθεί, ενώ ο ενάγων, λόγω της ήττας του, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του πρώτου εναγομένου, λόγω της νίκης του τελευταίου και κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος εκ μέρους του (κατ' άρθρα 176 και 191 παρ. 2 ΚΠολΔ), όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΘΕΩΡΕΙ ότι η αγωγή δεν ασκήθηκε, κατά το μέρος της που εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού και στρέφεται κατά του δεύτερου εναγομένου.

ΔΙΚΑΖΕΙ με παρόντες τους λοιπούς διαδίκους.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την αγωγή, κατά το μέρος της που εισάγεται ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, ως προς τον πρώτο εναγόμενο.

ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ τον ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα του πρώτου εναγομένου, τα οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων εκατό (1.100,00) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ και **ΑΠΟΦΑΣΙΣΘΗΚΕ** στην Αθήνα, στις 13 Μαρτίου 2024.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ
Ο ΟΠΟΙΟΣ ΑΠΟΥΣΙΑΖΕΙ.....
Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΥΠΟΓΡΑΦΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
.....
.....

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, χωρίς την παρουσία των διαδίκων και των πληρεξουσίων Δικηγόρων τους, στις 27 Μαρτίου 2024.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΕ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ
Ο ΟΠΟΙΟΣ ΑΠΟΥΣΙΑΖΕΙ.....
Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΥΠΟΓΡΑΦΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
.....
.....

Θεωρήθηκε
Ο Εισηγητής

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18